סה: ארבע מיתות פרק שביעי סנהדרין

יצאו עדים. תימה למ"ל למעוטי עדים זוממין מקרבן הא אפילו בשוגג מיקטולי דלא בעי התראה וי"ל דמשכחת לה שהחמו קודש גמר דין דאין נהרגין עד שיגמר דין ג"ג כגון שחזרו בהן מעצמן וממני מבודין מגמתו: **הואיל** וישנו בקול. תימה כי הדר ביה משיגיע לקול ומסיק שאני עדים זוממין הואיל וישנן בהתיה מאי משני מכל הני דמני בת"כ בהדיא עדים זוממין דממעטו מועשה מקלל אביו ואמו ומסית ומדיח ונביא השקר ובספרים ישנים ל"ג עדים זוממין וה"ג אלא אמר רבא שאני עדים זוממין הואיל וישנו בקול ומי פריך וקול לרבי יוחנן לאו מעשה הוא לא פריך אלא מעדים זוממים לחודיה דמודה ר' יוחנן בכולהו דקול לאו מעשה הוא אלא דוקא גבי חמה משום דבדבורו קא עביד מעשה כשהחמה שוחה לאכול והוא גוער בה זוקפת ראשה וה"ג עדים זוממין בדיבוריהן עבדי מעשה לחייב הגדון תדע מ(דכפרק בתרא דמכות (דף עח:) א"ל רבי יוחנן לאגא לא תיתני מימר דבדיבוריה עבד מעשה אלמא לא מסיג עקימת שפתיו מעשה אלא היכא דבדיבורו עביד מעשה הלכך שיגיע דקול קאי ולא הדרא ביה אלא מעדים זוממים מיהו כפ"ק דכריתות (דף ד.) קשה לאיכא התם כל הך סוגיא ושיגיע דקול ליתא התם כלל וא"כ מקשה ליה מכל הני דתורת כהנים:

ריש לקיש אמר פטור. אליבא דמ"ד לאו שאין בו מעשה אין לוקין עליו פליגי בפרק הפועלים (כ"מ דף ל: ושם) דהא ר"ל אית ליה פרק שבועות שמיט (שבועות דף כא.) לוקין עליו:

מעלה בזכורו. פ"ה מעלה ומוציא המת על זכורו ולא יתכן בבעל אוב דשאול אלא נראה דשם מכשפות כך הוא תרגומו לאוב וילעזיי מתרגמינן בידין וזכורין ומיהו יש לתמוה קצת דהוה ליה למנקט המעלה בידין שהוא תרגומו של אוב: המתאלל

מתיב ר' זירא [6]יצאו עדים זוממין שאין בהן מעשה ואמאי הא ליתנהו בלב אמר רבא שאני עדים זוממין הואיל וישנו בקול וקול לרבי יוחנן לאו מעשה הוא והא איתמר [7]חסמה בקול והנהיגה בקול רבי יוחנן אמר [8]חייב ור"ל אמר פטור רבי יוחנן אמר חייב עקימת פיו הוי מעשה ר"ל אמר פטור [9]עקימת פיו לא הוי מעשה אלא אמר רבא [10]שאני עדים זוממין הואיל וישנן [11]בראיה ת"ר [12]בעל אוב זה המדבר בין הפרקים ומבין אצילי ידיו [13]ידעוני זה המניח עצם ידוע בפיו והוא מדבר מאליו מיתיבי [14]והיה כאוב מארץ קולך מאי לאו דמשתעי כי אורחיה לא דסליק ויתיב בין הפרקים ומשתעי תא שמע [15]ותאמר האשה אל שאול אלהים ראיתי עולים מן הארץ מאי לאו דמשתעי כי אורחיה לא דיתיב בין הפרקים ומשתעי ת"ר בעל אוב אחד המעלה בזכורו ואחד [16]הנשאל בגולגולת מה בין זה לזה מעלה בזכורו אינו עולה כדרכו ואינו עולה בשבת נשאל בגולגולת עולה כדרכו ועולה בשבת עולה להיכא סליק הא קמיה מנח אלא אימא עונה כדרכו ועונה בשבת ואף שאלה זו שאל טורנוסרופוס [17] את ר"ע אמר לו ומה יום מיומים אמר לו ומה גבר מגוברין א"ל דמרי צבי שבת גמי דמרי צבי א"ל הכי קאמינא לך מי יימר דהאידנא שבתא אמר לו נהר סבטיון יוכיח בעל אוב יוכיח קברו של אביו יוכיח שאין מעלה עשן בשבת אמר לו ביזיתו ביישתו וקיללתו שואל אוב היינו ודורש אל המתים דורש למתים כדתניא [18]ודורש אל המתים זה המרעיב עצמו והולך ולן בבה"ק [19]כדי שתשרה עליו רוח טומאה וכשהיה ר"ע מגיע למקרא זה היה בוכה ומה המרעיב עצמו כדי שתשרה עליו רוח טומאה שורה עליו רוח טומאה המרעיב עצמו כדי שתשרה עליו רוח טהרה על אחת כמה וכמה אבל מה אעשה שעונותינו גרמו לנו שנאמר [20]כי [אם] עונותיכם היו מבדילים ביניכם לבין אלהיכם אמר רבא אי בעו צדיקי ברו עלמא שנאמר כי עונותיכם היו מבדילים וגו' רבא [21] ברא גברא שדריה לקמיה דר' זירא הוה קא משתעי בהדיה ולא הוה קא מהדר ליה אמר ליה מן חבריא את הדר לעפריך [22]רב חנינא ורב אושעיא הוו יתבי כל מעלי שבתא ועסקי בספר יצירה ומיברו להו עיגלא תילתא ואכלי ליה תנו רבנן מעונן ר' שמעון אומר זה המעביר שבעה מיני זכור על העין וחכ"א [23]זה האוחז את העינים ר"ע אומר [24]זה המחשב עתים ושעות ואומר היום יפה לצאת למחר יפה ליקח לימודי ערבי שביעיות חיטין יפות עיקורי קטניות מהיות רעות תנו רבנן [25]מנחש זה האומר פתו נפלה מפיו מקלו נפלה מידו בנו קורא לו מאחריו עורב קורא לו צבי הפסיקו בדרך נחש מימינו ושועל משמאלו אל

על מדת פורענות ואנו לועקין על כך ואין אנו נענין אבל מה אעשה וכו': **אי כען נדיקי.** להיות נקיים מכל עון: **הוו כרו עלמא שנאמר כי אם עונותיכם היו מבדילים.** הא אם לא היו בהם עונות אין כאן הבדלה: **ברא גברא.** ע"י ספר יצירה שלמדו ברוך אותיות של שם: **ולא היה מסדר ליה.** שלא היה בו דבור: **מן חבריה.** הנברואים ע"י המבריא אתה: **עיגלא תילתא.** גדול כאלו הגיע לשנים שניו וגמרה גדילתו דהכי שביתי ומעלי למיכל כמו (כ"מ דף פח.) ומגדלין אותן עד שיהו משולשין. ל"א [26]שהיה טוב ובעל טעם כאילו הוא שליש לבנון: **שבעה מיני זכור.** שבבת זרע מז' בריות ומעביר על עיניו ועושה כשפים: **אותו אם העינים.** אותו ומוגר עיני הבריות ומראה להם כאילו עושה דברים של פלא והוא אינו עושה כלום: **המחשב עתים ושעות.** לשון מעונן כמו בעל עונות שמנחין[27] את העונה ואומר היום יפה לצאת לדרך וילמיד למחר יפה ליקח מקח ושמכר בו הלוקחו: **לימודי ערבי שביעיות.** כלומר ערב שביעית למדין ורגילין להיות חטין יפות: **עקרי קטניות מהיות רעות.** כלומר העוקר קטנית ואינו קולקן שוב אינן מתליעות ואין מרקיבות: **פתו נפלה מפיו.** צריך לדאג היום מהיזק: **נחש בא מימינו או שועל משמאלו.** סימן רע הוא לו: **לבי הפסיקו.** שהיה הולך ממזרח למערב והלבי הולך מצפון לדרום והפסיק דרכו:
אל

עין משפט נר מצוה

קעט א מיי' פ"ט מהל' סנהדרין הלכה ז ופי"ג מהלכות שכירות הלכה כ סמג לאוין קפד רפח טוש"ע י"ד סי' רלז סעיף יא ושו"ע מ"מ סי' שלח סעיף ג:

קפ ב מיי' פ"ו הל' ע"ז הלכה ח סמג לאוין לח:

קפא ג מיי' שם הל' כ

קפב ד מיי' שם הל' ח סמג לאוין לח:

קפג ה מיי' שם פי"ח הל' יג סמג לאוין נ טוש"ע י"ד סי' קטו סעיף יג:

קפד ו ז מיי' שם הל' ח ט סמג שם טוש"ע י"ד שם סעיף ג וסעיף טו:

קפה ח מיי' שם הלכה ד טוש"ע שם סעיף ג:

מסורת הש"ס

1) כריתות ד., כ) כ"מ ל:, ג) [עי' תוספות יומא קה. ד"ה כתכן], ד) [כריתות ד.], ה) [ברכ' מלפם רשב. כתב כשם רב האי גרסתו האחל ישנן בהיה ופי"ש שהאריך בפרוסו], ו) [נדה ח. וע"ש בהרשב"ן], ז) [נדה ח. וע"ש בפירש"י], ח) ריש"ן גרים רבה, ט) לקמן מז:, י) [ויקרא דבורא דמוכא פרשה ט פ"מ], כ) [ויקרא ד], ל) בפ"מ: הטעלים, מ) [עי' רש"י עירוכין סב. וע"ש רש"י שפחים קח. וקל"ע ועי' תוס' ביומא ט. ורש"י שבת יא.], נ) בפ"מ: שמכמוון], ס) [ל"ל דכפ"ק דתמורה דף ג:],

תורה אור השלם

1. וְשָׁפַלְתָּ מֵאֶרֶץ תְּדַבֵּרִי וּמֵעָפָר תְּשִׁח אִמְרָתֵךְ וְהָיָה כְאוֹב מֵאֶרֶץ קוֹלֵךְ וּמֵעָפָר אִמְרָתֵךְ תְּצַפְצֵף: ישעיהו כט ד
2. וַיֹּאמֶר לָהּ הַמֶּלֶךְ אֵל תִּירְאִי כִּי מָה רָאִית וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל שָׁאוּל אֱלֹהִים רָאִיתִי עֹלִים מִן הָאָרֶץ: שמואל א כח יג
3. וַחֲבֵר חָבֵר וַשְׁאֵל אוֹב וְיִדְּעֹנִי וְדָרַשׁ אֶל הַמֵּתִים: דברים יח יא
4. כִּי אִם עֲוֹנֹתֵיכֶם הָיוּ מַבְדִּלִים בֵּינֵכֶם לְבֵין אֱלֹהֵיכֶם וְחַטֹּאתֵיכֶם הִסְתִּירוּ פָנִים מִכֶּם מִשְּׁמוֹעַ: ישעיהו נט ב

מוסף רש"י

יצאו עדים זוממין. בתוכת כהנים גבי פר כהן משיח, והכי אמרינן אחר שריבינו דברים שהן כעבודת כוכבים ודברים שאין בעבודת כוכבים יכול שאני מרבה המסית והמדיח ועדים זוממין ת"ל ועשה, יצאו אלו שאין בהן מעשה יצאו מכלל מגמת (כריתות ד.). חסמה בקול. כשהיתה שוחה לאכול היה נוער בה (כ"מ צ:). והנהיגה בקול. נכלאים ואינו אוחז בתרלע (שם). עקימת פיו הוי מעשה. יהוה ליה לאו שיש בו מעשה ולוקין עליו (שם). הואיל וישנן בראיה. עיקר עדותן כראיית העין שמעידין מה שראו, הילכך לא משיג מעשה (שם). רוח טומאה. כמדת הלעיס שקורין גרמנמי"ר האומרים את העינים (נדה יז:). ועשקי בספר יצירה. ומתילא אמרו לו אגלא תילתא על ידי שהיו מגרסים אותיות השם שבהם נברא העולם ואין כאן מעשה הכשפות, דמעשה הקב"ה הן ע"י שם קדושה שלו (לקמן מז:).

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com